

biuletyn Polskiej Fundacji Gazów Technicznych

Nr 4
październik 2003

1 Pożegnanie Władysława Kani
Nowe Władze PFGT

2 Nagrody w zakresie
bezpieczeństwa
za 2002 r.

3
4 Co słychać w EIGA?

Pożegnanie Władysława Kani

W dniu 6 sierpnia 2003 roku na cmentarzu w Przeciszowie pożegnaliśmy Władysława Kanię, naszego długoletniego kolegę i pierwszego Prezesa Polskiej Fundacji Gazów Technicznych.

Zmarł 4 sierpnia 2003 r. po długiej i ciężkiej chorobie.

Władysław Kania urodził się 13 czerwca 1938 r. W 1956 r. ukończył Technikum Mechaniczno-Energetyczne w Chrzanowie, a w 1969 r. uzyskał tytuł inżyniera mechanika na Wydziale Technologii i Inżynierii Chemicznej Politechniki Śląskiej w Gliwicach. W latach 1956-1966 pracował w Zakładach Chemicznych Oświęcim. Od 1966 r. do końca życia związał się z przemysłem gazów technicznych.

Pracował w Polgazie Gliwice początkowo na stanowisku kierownika Wydziału Oświęcim, a następnie Dyrektora tego przedsiębiorstwa. Po prywatyzacji Polgazów w 1993 r. aż do przejścia na emeryturę pełnił obowiązki Dyrektora Liquid Carbonic Polska Południowa.

Władysław Kania był jednym z inicjatorów założenia Polskiej Fundacji Gazów Technicznych i po jej zarejestrowaniu przez trzy kolejne kadencje, a więc przez 6 lat, piastował funkcję Prezesa.

PFGT zawdzięcza Ś.P. Władysławowi swój rozwój i owocną działalność na rzecz bezpieczeństwa przy produkcji i użytkowaniu gazów technicznych. Przez sześć lat kierowania Fundacją czynnie uczestniczył w jej pracach, licznych spotkaniach Komitetów Technicznych, dzielił się swoimi bogatymi doświadczeniami zawodowymi i wykazywał niezwykłą umiejętność współpracy z młodszymi kolegami. Dzięki jego wielkiemu osobistemu zaangażowaniu Fundacja zyskała

znaczący prestiż w Polsce i została członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Producentów Gazów Technicznych (EIGA).

Do ostatnich swoich dni interesował się sprawami Fundacji. Dla wszystkich nas pozostanie wzorem odpowiedzialności, uczciwości i wrażliwości oraz otwartości na innych ludzi. Był oddanym mężem, ojcem i dziadkiem.

Będzie nam Go długo brakować i dla wszystkich, którzy z nim współpracowali pozostanie na zawsze we wdzięcznej pamięci.

Nowe Władze PFGT

W dniu 17 marca 2003 r. na Walnym Zgromadzeniu Członków PFGT, zgodnie ze statutem, został powołany nowy Zarząd Fundacji.

Na stanowisko Prezesa został wybrany Tadeusz Steinhoff, który jest dyrektorem w firmie BOC GAZY sp. z o.o. Janusz Lewandowski objął stanowisko I-viceprezesa (LINDE GAZ), a Norbert Franielczyk II-viceprezesa (BOC GAZY). Kadencja nowego Zarządu jest dwuletnia. Nastąpiły też zmiany w składzie członków PFGT. Przyjęto rezygnację firmy Praxair Polska Sp. z o.o z członkostwa w PFGT, w związku z przejściem jej przez BOC GAZY Sp. z o.o., z dniem 1 lutego 2003 r. Firma Praxiar uczestniczyła bardzo aktywnie w procesie założenia Fundacji i wspierała działalność PFGT, udzielając jej między innymi miejsca na biuro. Ta wszechstronna pomoc była w dużej mierze zasługą dyrektora Z. Świdorskiego.

Dokonano zmian osobowych w Komitecie ds. Transportu - przewodniczącym został G. Sojka z Meeser Polska i w Komitecie ds. Bezpieczeństwa - przewodniczącym został D. Czyłok z Meeser Polska. Kolejna zmiana nastąpiła we wrześniu w KT1 (ds. Zbiorników Ciśnieniowych) - w związku z przejściem pani Ewy Stankiewicz na emeryturę, która przez wiele lat z powodzeniem przewodniczyła KT1, funkcję przewodniczącego przejął Pan D. Pietras z BOC Gazy.

Nagrody w zakresie bezpieczeństwa za 2002 r.

Lista Nagród w Zakresie Bezpieczeństwa Pracy za 2002 r.

W dniu 14 Września w Warszawie odbyło się uroczyste wręczenie nagród w zakresie Bezpieczeństwa Pracy za 2002 r. Nagrody zostały przyznane po raz drugi w historii działalności PFGT i obejmowały kilka kategorii. Nagrody wręczane były przez Panów K. Grzegorzcyka (Ministerstwo Infrastruktury), A. Adamczyka (Państwowa Inspekcja Pracy) i T. Steinhoffa (PFGT).

Srebrną nagrodę za brak wypadków dla lokalizacji, która przepracowała 500.000 godzin lub 10 lat bez wypadku, otrzymała firma:

Srebrna Nagroda			
	Oddział	Od	Do
1. BOC GAZY Sp. z o.o.	Brzeg Dolny	1.03.2000	31.12.2002

Wręczenie nagrody przedstawicielowi BOC GAZY Sp. z o.o.

W każdym roku kalendarzowym przyznawana jest **główna nagroda - dla firmy** - otrzymuje ją firma członkowska, która osiągnęła najniższy współczynnik ilości wypadków związanych z utratą czasu pracy. Zdobywca nagrody nie może mieć żadnego wypadku śmiertelnego w roku w którym przyznano nagrodę. W sytuacji, gdy kilka firm osiąga zerowy współczynnik ilości wypadków związanych z utratą czasu pracy, oprócz przyznania nagrody głównej dla firmy mającej najwyższą liczbę godzin przepracowanych, wszystkie pozostałe te firmy otrzymują wyróżnienia w dowód uznania ich osiągnięć na niwie bezpieczeństwa.

Nagroda w Dziedzinie Bezpieczeństwa Dla Firmy (za najniższy współczynnik wypadkowości)

	nazwa firmy	rok
1.	PRAXAIR POLSKA Sp. z o.o.	2002

Wyróżnienie w Dziedzinie Bezpieczeństwa Dla Firmy (za zerowy współczynnik wypadkowości)

	nazwa firmy	rok
1.	AIR PRODUCTS POLSKA Sp. z o.o.	2002
2.	ACP POLSKA Sp. z o.o.	2002
3.	ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A.	2002

Wręczenie nagrody przedstawicielowi PRAXAIR POLSKA Sp. z o.o.

Nagroda za poprawę wyników jest przyznawana corocznie firmie członkowskiej PFGT, która osiągnęła największą poprawę wyników w zakresie bezpieczeństwa. Nagroda oparta jest na wynikach uzyskanych w zakresie bezpieczeństwa w okresie 5 lat.

Nagroda za Poprawę Bezpieczeństwa

	Nazwa Firmy	Od	Do
1.	ZAKŁADY AZOTOWE „PUŁAWY” S.A.	1998	2002

Wręczenie nagrody przedstawicielowi Zakładów Azotowych „PUŁAWY” S.A.

Uroczystość wręczenia nagród była poprzedzona prelekcjami związanymi z zagadnieniami bezpieczeństwa pracy. Pan A. Zakrzewski z firmy Air Products Polska omówił w niezwykle interesującym wystąpieniu tematykę „Bezpieczeństwo i rola dyrekcji”, pokazując filozofię firmy w podejściu do spraw bezpieczeństwa pracy - „Bezpieczeństwo jest obowiązkiem zarządzających”. Związane to jest z przyjęciem także pewnego systemu wartości przez całą firmę i opartego o następujące fundamentalne zasady:

- że nie ma niczego ważniejszego od bezpieczeństwa ani produkcja, ani sprzedaż ani zyski;
- że wszystkie wypadki i obrażenia są do uniknięcia a nie nieuchronne;
- że bezpieczeństwo to obowiązek dyrekcji bezpieczeństwem można zarządzać;
- że bezpieczeństwo to również odpowiedzialność indywidualna i warunek zatrudnienia;
- że bezpieczeństwo to sposób na życie 24 godziny na dobę;
- że każda czynność musi być wykonana z troską o zachowanie bezpieczeństwa naszego, naszych pracowników, naszych poddostawców, naszych gości, naszych klientów i środowiska, w którym działamy.

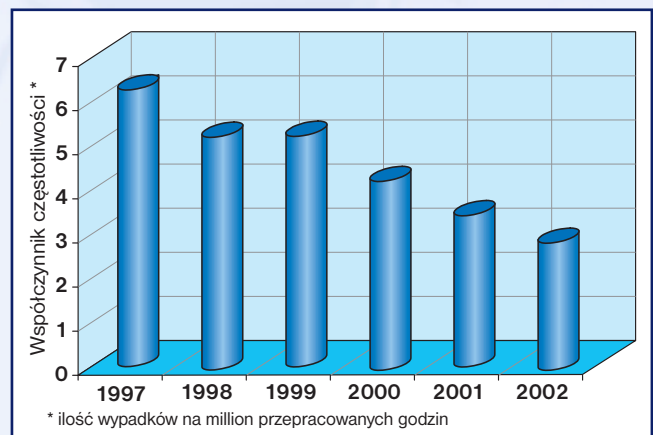
Pan A. Adamczyk w swojej prelekcji pt. „Doświadczenia Państwowej Inspekcji Pracy w zakresie zapobiegania poważnym awariom przemysłowym i zagrożeniom stwarzanym przez niebezpieczne substancje chemiczne” zwrócił uwagę na rozwijanie świadomości istnienia zagrożeń oraz wskazywanie rozwiązań dla ich ograniczenia z wykorzystaniem tzw. dobrych praktyk. Przypomniał obowiązujące regulacje prawne, w tym DYREKTYWĘ SEVESO II (COMAH) w sprawie zapobiegania poważnym awariom z udziałem niebezpiecznych substancji chemicznych, która zastąpiła dyrektywę SEVESO i Prawo Ochrony Środowiska obowiązujące od 1 października 2001 r. Program działań długofalowych PIP objął w latach 2001-2002 kontrolą zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku awarii, a w 2003 rekontroloł tychże zakładów. Stwierdzone nieprawidłowości wynikały najczęściej z:

- ignorowania przez pracodawców złego stanu technicznego i warunków eksploatacyjnych urządzeń, tolerowania braków oprzyrządowania ochronnego i bezpieczeństwa,
- wadliwej organizacji prac w warunkach szczególnego zagrożenia,

- niedostatecznej znajomości obowiązujących przepisów prawa pracy i wprowadzanych w nim zmian - będących konsekwencją harmonizacji polskich przepisów z uregulowaniami Unii Europejskiej, a także nie zawsze dostatecznej wiedzy pracobiorców i pracodawców o szkodliwości stosowanych substancji chemicznych, o konieczności utrzymania instalacji w wymaganym stanie technicznym oraz o sposobach przeciwdziałania awariom i ich skutkom,
- nie postrzegania raportów o bezpieczeństwie jako narzędzi informacji, pomocnych w obiektywnej ocenie prawdopodobieństwa zaistnienia awarii i sposobu jej ewentualnego uniknięcia,
- niechęci pracodawców do ponoszenia wysokich kosztów szkoleń i egzaminów na dodatkowe uprawnienia kwalifikacyjne osób dozoru lub eksploatacji,
- niedoceniań problematyki oceny ryzyka zawodowego i opracowania procedur istotnych dla bezpieczeństwa procesowego i bezpieczeństwa pracy.

Poprawa bezpieczeństwa według opinii Pana Adamczyka wymaga szeregu działań, włączając w to między innymi wdrożenia programów zapobiegania awariom, opracowania raportów o bezpieczeństwie i planów operacyjno-ratowniczych, rygorystycznego przestrzegania procedur, popularyzacji problematyki zagrożeń wśród pracowników.

Wiceprezes PFGT Pan J. Lewandowski omówił zagadnienia bezpieczeństwa w branży gazów technicznych, obejmujące firmy członkowskie, w oparciu o statystykę prowadzoną już od ponad pięciu lat przez PFGT. Statystyka ta uwzględnia wszystkie wypadki przy pracy powodujące absencję w pracy, przez co najmniej jeden pełny dzień roboczy po dniu, w którym wypadek nastąpił. Miarą stanu bezpieczeństwa pracy jest tzw. współczynnik częstotliwości zdefiniowany jako liczba wypadków na milion przepracowanych godzin $\times 10^6$. Na przestrzeni ostatnich pięciu lat nastąpiła znacząca poprawa stanu bezpieczeństwa, odzwierciedlająca się ponad dwukrotnym zmniejszeniem współczynnika częstotliwości.

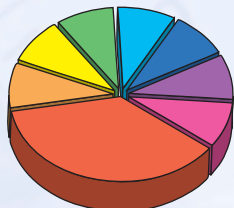

Przegląd statystyki wypadków PFGT w latach 1997-2002

Nagrody w zakresie bezpieczeństwa za 2002 r.

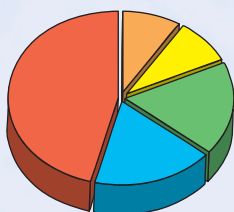
Dokończenie ze strony 3.

Analiza wypadków wg rodzaju 2002

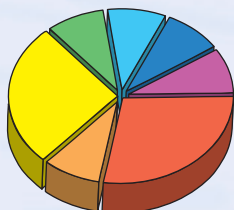
9%	Poślizgnięcie, upadek
9%	Upadek z wysokości
9%	Upadek / przewrócenie przedmiotów
9%	Upadek / przewrócenie butli
37%	Kontakt z pojazdem w ruchu
9%	Kontakt z przedmiotami w ruchu
9%	Wystawienie na działanie ciepła
9%	Wystawienie na działanie ognia - wzbogacenie O ₂

Analiza wypadków wg przyczyny 2002

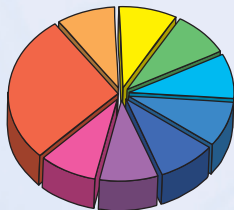
9%	Niewystarczająca norma konserwacji
18%	Nieprzestrzeganie procedury
18%	Zaniedbanie zagrożeń
46%	Czynniki zewnętrzne
9%	Zaniedbanie zapewnienia bezpiecznego miejsca pracy

Analiza wypadków wg miejsca 2002

27%	Drogi publiczne
9%	Inne obszary zewnętrzne
9%	Acetylownia
9%	Instalacja CO ₂
9%	Innego typu instalacje produkcyjne
28%	Stacja napełniania butli
9%	Miejsce magazynowania butli

Analiza wypadków wg czynności 2002

28%	Prowadzenie samochodów
9%	Inne czynności
9%	Użytkowanie instalacji produkcyjnej
9%	Napełnianie butli, itp.
9%	Testowanie butli
9%	Ręczne przemieszczanie butli
9%	Obsługa wózków widłowych
9%	Przenoszenie zmechanizowane
9%	Konserwacja elektryczna

Od roku prowadzona jest także statystyka obejmująca wypadki drogowe z udziałem pojazdów należących do firm gazowych. Uwzględnia ona takie kryteria jak: stosunek firmy gazowej do kierowcy lub pojazdu; rodzaj pojazdu; porę roku; rodzaj wypadku; przyczynę; obszar ruchu i konsekwencje wypadku. Pozwala to na wyciąganie niezwykle ważnych wniosków, które są wykorzystywane podczas szkolenia kierowców.

Co słysząc w EIGA?

W dniach 31 marca i 1 kwietnia 2003 r. odbyło się w Pradze V Spotkanie krajowych Zarządów Fundacji Gazów Technicznych zrzeszonych w EIGA. Polską Fundację Gazów Technicznych reprezentowali Tadeusz Steinhoff i Norbert Franielczyk. Spotkanie było okazją do zapoznania się z bieżącą działalnością EIGA jak również do wymiany poglądów na interesujące poszczególne kraje zagadnienia. Jednym z nich jest sprawa własności butli w krajach, które w maju 2004 r. mają przystąpić do Unii Europejskiej.

W wyniku podjętych w Pradze ustaleń w dniu 3 września 2003 r. w siedzibie EIGA w Brukseli odbyła się narada z udziałem kierownictwa EIGA i przedstawicieli Polski, Węgier i Słowacji, poświęcona sprawie uporządkowania własności butli, co ma ścisły związek z bezpieczeństwem przy napełnianiu, transporcie i eksploatacji butli. Polskę reprezentowali przedstawiciele PFGT T. Steinhoff i N. Franielczyk, a ponadto reprezentant Linde Mirosław Cześniak i BOC Phil Thomas. Ten ostatni w imieniu PFGT przedstawił interesującą prezentację na temat aktualnej sytuacji dotyczącej zagadnienia własności butli oraz sposobu rozwiązania tego problemu.

Rezultatem narady było opublikowanie przez EIGA Memorandum na temat własności butli i związanej z tym odpowiedzialności krajów przystępujących w maju 2004 r. do Unii Europejskiej.

EIGA uznaje jednoznacznie określoną własność butli za fundamentalną dla bezpieczeństwa eksploatacji butli gazowych.

W dniu 26 czerwca 2003, w Brukseli, odbyło się seminarium „Nowa rzeczywistość w gazach medycznych” („The new reality of medical gases”), zorganizowane przez EIGA. PFGT reprezentował Pan W. Murawski z firmy Linde. Seminarium poświęcone było gwałtownie zmieniającej się w ostatnim czasie sytuacji w zakresie gazów medycznych oraz wyposażenia i instalacji do ich stosowania i rozprowadzania. Już obecnie duża część dawnych „gazów medycznych” została zarejestrowana jako „produkty lecznicze” bądź „wyroby medyczne”, co narzuca farmaceutyczne podejście do ich wytwarzania, obrotu, dystrybucji i stosowania. Podobna sytuacja ma miejsce w krajach UE w zakresie wyposażenia i instalacji do gazów medycznych - są klasyfikowane jako wyroby medyczne i podlegają obowiązkowi rejestracji. Wziąwszy pod uwagę bliską akcesję Polski do Unii - sprawa zasługuje na uwagę.